

развијале под англосаксонском традицијом и чији уставни не садрже одредбе о правима и слободама јер се сматра да су та права и слободе гарантоване правима common law-а или чак и обичајним правом.

IV. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА УСТАВНЕ МАТЕРИЈЕ

1. СТРУКТУРА – САСТАВНИ ДЕЛОВИ УСТАВА

Устав у правном смислу је писани правни акт, по форми то је свечано прокламовани акт који се доноси по посебном поступку који је другачији, тежи и сложенији од оног по коме се доносе закони. Устав се на првом месту састоји из правних, уставних норми које су по својој садржини, материји разноврсне јер регулишу различите односе а по форми су са највећим степеном правне снаге. Уставне норме регулишу различиту материју, уставна питања и оне се формулишу у облику члана или параграфа. Члан или параграф је основна јединица или елемент устава и њиме се регулише неко уставно питање с тим да он може и да се даље уситњава, дели на ниже састојке и елементе. Члан или параграф по правилу регулише једно питање на уопштен начин, а ако се оно конкретизује и свестрано разматра, односно садржински рашчлањује, онда обухвата и ставове од којих је сваки за себе посебна норма. Члан или параграф у коме се врши неко набрајање, нпр. надлежност појединих државних органа и сл. се дели на још ситније елементе као што су тачке. Тачка се разликује од става јер је нижа, ситнија јединица и што следи после интерпукцијског знака (:) док став следи после тачке. При томе ова тачка се препознаје тако што испред ње долази цртица (-) као интерпукцијски знак. Чланови или параграфи осим што се уситњавају и деле на уже састојке, могу и да се удружују и групишу у шире целине уставних норми. Тако се више сродних чланова по садржини групишу у одељак или главу која не регулише једно конкретно уставно питање, него уређује једну целу сродну област односа. Једну главу би тако чиниле одредбе о слободама и правима грађана или органима власти и сл. Одељак или глава, за разлику од чланова или параграфа, као шири целина уставних норми има и свој посебан назив или наслов мада и у том погледу има изузетака. Такви су рецимо Устави Републике Црне Горе од 1992. и Републике Србије од 2006. који садрже посебне наслове за сваки члан, што није био случај са Уставом СР Југославије од 1992. или старим Уставом Србије од 1990. који испред својих чланова нису имали наслове. Неки уставни одступају од овакве устаљене систематике уставних норми-чланова или параграфа